Hälso- och sjukvårdsnämnden

SKRIVELSE
2021-09-28

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Skrivelse om bristerna i Region Stockholms hörselvård

Det nationella kvalitetsregistret för hörselrehabilitering sammanställer årligen rapporten över hörselvården i landets regioner. I 2020 års rapport noteras dessvärre ännu en gång ett bottenresultat för Region Stockholm. Detta är en trend som påvisats under flera år. Socialdemokraterna ser med stor oro på bristerna i stockholmarnas hörselvård och menar nu att det krävs åtgärder för att säkerställa en trygg och välfungerande hörselvård i vår region.

Särskilt allvarligt är att Region Stockholm under flera års tid har haft sämst resultat i landet när det gäller patienternas upplevda tillfredställelse eller nytta efter rehabiliteringen, vilket även i rapporten lyfts fram som den viktigaste indikatorn. Dessutom ligger vår region i botten när det gäller delaktighet. Trots Moderaternas privatiseringar upplever patienterna inte mer delaktighet här än i andra regioner. Detta är dessvärre inte förvånande med tanke på att patienter och patientorganisationer under lång tid larmat om bristerna i det som kallas Fritt val av hjälpmedel inom hörselvården.

Fritt val är tänkt att öka brukarens möjligheter att välja hjälpmedel ur ett bredare sortiment än det regionen har upphandlat, men man ska inte känna sig tvingad att välja andra hörapparater. Idag berättar fler och fler om hur de inte har informerats om regionen eget sortiment utan enbart hänvisats till andra alternativ ibland till mycket höga priser.

De brister som finns i systemet har bland annat belysts av Statens medicinsk-etiska råd (2015), i regionens fördjupade uppföljning (2015), av socialstyrelsen (2016) och i den statliga hjälpmedelsutredningen (2017). Fritt val av hjälpmedel har gett sämre valfrihet och lägre vårdkvalitet, samtidigt som det lett till högre kostnader för både regionen och enskilda individer. Två faktorer som ligger till grund för dessa utmaningar är otydligheten i systemet med hörselcheckar och bristen på transparens vad gäller priser på hörapparater.

I Region Stockholm finns ett 50-tal audionommottagningar. Enligt Hörselskadades riksförbund har ingår över hälften av dessa mottagningar i bolag som själva tillverkar hörapparater. Denna otydliga gränsdragning

mellan industri och vårdgivare skapar tydliga intressekonflikter. Incitamenten för att få patienterna att köpa de egentillverkade apparaterna är tydliga. Det är därför inte förvånande att 93% av alla hörapparater idag köps, trots att regionen tillhandahåller avgiftsfria hjälpmedel.

Det är tydligt att fritt val av hjälpmedel framförallt gynnar hörapparatsindustrin, och inte stockholmarna. Den bristande uppföljningen och kontrollen av denna vård gör det alldeles för lätt att få patienter att betala stora summor för att få tillgång till hörapparater de egentligen skulle kunna få avgiftsfritt. Detta system undergräver jämlikheten och förtroendet för vården och därför menar vi socialdemokrater att det måste reformeras. Hälso- och sjukvårdsnämnden bör se över ”Fritt val av hjälpmedel” inom hörselvården, och därmed återgå till att brukare av hörapparater i första hand ska ha möjlighet att välja sådana ur regionens upphandlade sortiment.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utifrån bristerna i hörselvården ta fram en handlingsplan för en tryggare hörselvård i Region Stockholm

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att som ett led i denna granskning göra en särskilt översyn av vårdval primär hörselrehabilitering

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att avskaffa ”Fritt val av hjälpmedel” inom hörselvården.

Att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att se över möjligheten att införa ett krav i förfrågningsunderlag om att deltagande vårdgivare, eller deras ägare, inte får tillverka eller sälja medicinsktekniska produkter.